

10. september 2011

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqquq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalackersuisunut apeqquq:

Demokraatit 2012-miit 16-mut arnat pinngitsaalineqarsimasut allatigullu kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimasut suliniarfigineqarnissaannut kaammattuuteqarnerat Naalackersuisut tapersersorusuppaat?

(Inatsisartunut ilaasortaq Niels Thomsen, Demokraterne)

Nunanut assersuutigisartakkatsinut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni kinguaassiutitigut kanngutsaattuliornerit amerlasuupilussuupput. Innuttaasut 10.000-ikkaarlugit uuttuinermi Savalimmiuni 2010-mi tallimat kinguaassiutitigut kanngutsaattuliorfineqarsimasut nalunaarutigineqarput. Danmarkimi sisamaapput. Kalaallit Nunaanni? Akornatsinni 66-iupput. Tasas imaappoq ukiup ataatsip ingerlanerinnaani 370-t nalunaarutigineqarsimapput.

Taakkununga ilanngutissavagut kanngutsaattuliorfigineqarnerit nalunaarutigineqanngisaannartut. 1983-mi misissuinerup takutippaa, Kalaallit Nunaanni arnat sisamangaangata ataaseq inuunermini minnerpaamik ataasiarluni kinguaassiutitigut kanngutsaattuliorfineqartartoq. Tamanna millisimanersoq takussutissaqanngilaq. Allaat 2005-miit 2007-mut misissuinerup takutippaa suli amerlanerusut kanngutsaattuliorfigineqartartut. Treogfyre procent! Tamatuma ersersippaa ullutsinni Kalaallit Nunaanni arnarpassuaqartooq tarnikkut ikilersorneqarsimasunik.

Tamanna inuunermut asersaataalluinnartoq akiorniarlugu politikikkut qanoq iliuuseqarpugut? Paasititsiniaanerit aallartinnikuuagut? Ajornartorsiut politikikkut suliassanngortinnikuuarpugut? Imaluunniit ingiimiataaginnarluta puigorsiiniarsarisimavugut?

Ukiut kingullit ingerlanerini iliuuseqarnikuuvugut, suliniutilli meeqqanut kinguaassiutitigut kanngutsaattuliorfigineqarsimasunut samminerusimapput. Meeqqanik kinguaassiutitigut atornerluisarneq amiilaarnaannartumik annertussuseqarsimavoq, tamannalu inuiaqatigiit ukiorpassuarni nipangiusimaannarsimavaat matoorniarsaralugulu. Pineqartumi iliuuseqarnissaq pisariaqarluinnarnikuuvoq sulilu ukiorpassuarni pisariaqartussaavoq. Kisiannili avaqunneqarsinnaanngilaq Kalaallit Nunaanni aamma arnat inersimasorpasuit kinguaassiutitigut kanngutsaattuliorfigineqartarmata annertuumik qangali inuiaqatigiinnit iliuuseqarfigineqarsimasariaqaraluartumik.

Inuiaqatigiittut pisussaavugut arnat kinguaassiutitigut kanngutsaattuliorfigineqarsimasut ikiussallugit. Pisussaavugut kanngutsaattuliorfigineqarsimasut iliuuseqarfigissallugit. Aammali peqataanik pisussaavugut pinaveersaartitsissalluta, Kalaallit Nunaat nunaaleqqeqqullugu arnat ersiorfigisariaqanngisaat. Inuiaqatigiit iluamik eqqarsartut isiginngitsuusaaginnarsinnaanngillat, ajornartorsiuteqanngitsutullu inuuniarsaralutik.

Oqallissaarut arnat ulluanni martsip 8-ani Sermitsiaq nittartagaanut ilanngunneqartumi, Astrid Fleischer Rexip uangalu siunnersuutigaarput, ukiut tulluittut 2012-miit 2016-mut arnanut

10. september 2011

pingitsaalineqarsimasunut allatullu atornerlunneqarsimasunut suliniarfiussasut. Piffissami tassani siunnerfeqarluni ajornartorsiut akiorneqassaaq, qaammarsaanertalerlugu, TV-kkut takusassiat naatsut assigisaallu atorlugit, soorlu Demokraatit arnanik persuttaasarneq oqallisigitilermassuk 2004-mi Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit paasititsiniaanerannut assigusumik ingerlatsisoqarsinnaassagualuarpoq.

Aamma taamatut paasititsiniaanikkut pinngitsaaliisarnerup paqumigineqarnera nungusarneqarsinnaavoq taamaalippat pinngitsaalineqarsimasut sassarumaataarunnaalissagualuarput. Pinngitsaalineqarsimasut sassarumanngitsulli ikiorneqarneq ajorput, taamaattumillu pinngitsaaliisimasut pillarneqarneq ajorput, arnallu tulliaata inuuneranik aserorterinissaminnut piareeqqittarlutik.

Kaammattuutigerusupparput Naligiisitaanermut Siunnersuisoqatigiit eqiissasut. Kalaallit Nunaanni Pinerluttaalisitsinermut Siunnersuisoqatigiit kaammattorusuppagut eqeeqqullugit. Namminersorlutik Oqartussat Ilaqutariinnut pisortaqarfiat Paarisa suleqatigineqarsinnaavoq allallu piukkunnarsinnaasut. Kaammattuerusuppugut ikioqatigiilluni pinaveersaartitsinerit aallartinneqassasut.

Siunnersuut nutaajunngilaq. 2006-mi Demokraatit assigusumik siunnersuuteqareernikuupput, taamanili Namminersornerullutik Oqartussat kisimik saaffigineqarput.

2006-mi tusaajumaneqanngilagut. Tamanimiit ullumimut kinguneranik inuit 2.000-nik amerlanerusut kinguaassiutigut kanngutsaattuliorfineqarput taakkunanga 1.000-t pinngitsaalineqarlutik pinngitsaaleriarneqaraluartillu.